

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad
(I&A/JBZ)
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Verzenddatum

Aantal bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk

27 MEI 2026

1

3513506

Onderwerp

Afschrift brief inzake urgentie vergunninghouders

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u ter informatie een afschrift van de brief die wij hebben gezonden aan de minister van Asiel en Migratie en de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening inzake de provinciale uitvoeringsrandvoorwaarden bij de voorgenomen wijziging van de urgentie voor vergunninghouders.

Gezien de samenhang met lopende wetgeving en de uitvoerbaarheid daarvan in de praktijk, achten wij het van belang u hiervan in kennis te stellen.

Hoogachtend,

De Commissaris van de Koning in de provincie Flevoland

A.J. Gerritsen

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

De minister van Asiel en Migratie
De heer G. van den Brink
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Verzenddatum

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk

3488085

Onderwerp

Provinciale uitvoeringsrandvoorwaarden bij voorgenomen wijziging
urgentie vergunninghouders

Geachte heer Van den Brink,

In de huidige situatie beschikken gemeenten over beleidsruimte om urgentie/voorrang toe te kennen. Het kabinet trekt het eerdere wetsvoorstel dat een verbod op voorrang voor vergunninghouders zou invoeren in; gemeenten mogen voorlopig zelf blijven bepalen of zij voorrang toepassen. Inmiddels heeft de Eerste Kamer niet ingestemd met de Asielnoodmaatregelenwet, terwijl het wetsvoorstel tot invoering van het tweestatusstelsel wel is aangenomen. Tegen deze achtergrond blijft de taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders onverkort gelden en behouden gemeenten beleidsruimte zolang geen nieuw samenhangend wettelijk kader van kracht is en alternatieve huisvesting (zoals flexibele woonlocaties) nog niet aantoonbaar en op schaal beschikbaar is. Daarnaast constateren wij dat nieuwe (initiatief)wetsvoorstellen worden ingediend die zien op het (versneld) beëindigen van voorrang, hetgeen de bestuurlijke en uitvoeringsonzekerheid voor gemeenten verder vergroot. Deze situatie veroorzaakt onduidelijkheid in beleid, uitvoering en toezicht.

Wij willen helder zijn: de provincie Flevoland zal onverminderd toezien op de realisatie van de taakstelling. Dat is onze wettelijke rol en die nemen wij serieus. De provincie Flevoland wil daarbij benadrukken dat zij zich tot het uiterste inspant om deze verantwoordelijkheid zorgvuldig, proportioneel en met maximale inzet na te komen. Gemeenten leveren aantoonbaar grote inspanningen, maar zonder adequaat instrumentarium wordt het systeem in de uitvoering onhoudbaar. Ons toezicht blijft daarbij proportioneel, uitlegbaar en oplossingsgericht – niet sanctionerend om het sanctioneren. Tegelijkertijd kunnen wij niet afdwingen wat gemeenten feitelijk niet kunnen realiseren wanneer cruciale instrumenten ontbreken. Zonder urgentie schuurt het stelsel. Dat geldt des te meer nu het kabinet heeft bevestigd, overeenkomstig de huidige beleidslijn, dat gemeenten in de overgangssituatie voorlopig zelf mogen blijven bepalen of zij voorrang geven, in afwachting van een nieuw wettelijk kader en de realisatie van voldoende alternatieve huisvesting.

Daarom leggen wij u hierbij, mede namens de PRT Flevoland, onze provinciale uitvoeringsrandvoorwaarden voor, met het verzoek om heldere kaders voor de overgangsfase (intrekking oud voorstel, voorbereiding nieuw voorstel) en de doorwerking in prestatieafspraken en toezicht.

Heldere landelijke kaders en tijdige duidelijkheid

Gemeenten geven aan dat het al dan niet verlenen van voorrang aan vergunninghouders direct raakt aan lokale prestatieafspraken met woningcorporaties. Nu het eerdere verbodsvoorstel¹ is ingetrokken en een nieuw wetsvoorstel in voorbereiding is, vragen wij ondubbelzinnige landelijke kaders met duidelijke ingangsdata en transitieafspraken, zodat gemeenten niet ieder afzonderlijk een politiek en juridisch kwetsbare afweging hoeven te maken.

Wij verzoeken u hierbij tevens expliciet in te gaan op de samenhang met het aangekondigde convenant met medeoverheden en corporaties en de inzet van het landelijke aanjaagteam ten behoeve van de opschaling van alternatieve huisvesting.

Realistische instrumenten bij een blijvende taakstelling

Wanneer de urgentiemogelijkheid vervalt terwijl de taakstelling blijft bestaan, wordt realisatie in de praktijk uiterst moeilijk, zo niet onuitvoerbaar. Gemeenten verliezen hun belangrijkste sturingsinstrument.

Het gelijktijdig handhaven van taakstelling en interbestuurlijk toezicht zonder bijbehorend instrumentarium is niet realistisch en leidt tot een spanningsveld tussen opdracht en uitvoerbaarheid.

Zolang alternatieve huisvesting niet op voldoende schaal beschikbaar is, blijft het risico bestaan dat realisatie van de taakstelling zonder (voor)rang feitelijk onuitvoerbaar wordt. De huidige inzet op tijdelijke en flexibele woonvormen is waardevol, maar biedt op dit moment nog onvoldoende zekerheid om structureel en op schaal aan de opgave te kunnen voldoen.

Voorspelbare en toereikende financiering

De uitvoering van de Wet inburgering 2021 is direct gekoppeld aan tijdige huisvesting van vergunninghouders

Wanneer huisvesting stagneert, stagneert de inburgering. Dit leidt tot inefficiëntie, financiële risico's en verlies van uitvoeringskracht bij gemeenten.

Wij vragen daarom om voorspelbare, meerjarige en flexibel inzetbare financiering die meebeweegt met feitelijke instroom, inspanning en realisatie.

Systeemeffecten voor opvang en leefbaarheid

Onvoldoende doorstroom vanuit opvanglocaties vergroot de druk op de opvangcapaciteit en leidt tot toenemende leefbaarheidsvraagstukken met name in gemeenten waar opvanglocaties zijn gevestigd. Daarnaast signaleren gemeenten risico's op toenemende druk op huishoudens van vergunninghouders door het uitblijven van doorstroom naar zelfstandige huisvesting en toenemende dakloosheid onder vergunninghouders die geen woning kunnen betrekken.

Gevolgen voor integratie en bestaanszekerheid

Huisvesting vormt een randvoorwaarde voor succesvolle integratie en participatie. Langdurig verblijf in opvang of onzekerheid over huisvesting vergroot het risico op stagnatie in participatie, psychosociale problematiek en verminderde maatschappelijke aansluiting.

Rapportagelijnen en toezichtkader

Wij achten het van belang dat in de landelijke afspraken expliciet wordt vastgelegd hoe de rapportagelijnen richting Rijk en provincie wordt ingericht. Het toezicht dient zal zich niet uitsluitend

---

¹ Met het 'verbodsvoorstel' wordt bedoeld op wetsvoorstel 36 831 (Wet nieuwe regels inzake huisvesting vergunninghouders), dat door het kabinet is ingetrokken. Het kabinet werkt aan een nieuw, uitvoerbaar wetsvoorstel dat voorrang laat vervallen zodra voldoende alternatieve huisvesting beschikbaar is. Totdat het nieuwe stelsel in werking treedt, behouden gemeenten beleidsruimte om voorrang toe te passen.

te richten op kwantitatieve realisatiecijfers, maar nadrukkelijk ook op de kwaliteit van inzet en de navolgbaarheid van lokale afwegingen.

Dat vraagt om expliciete aanwijzingen hoe provincies en gemeenten moeten handelen in de huidige situatie, tegen de achtergrond van de recente besluitvorming in de Eerste Kamer over de asielwetgeving, en de gevolgen daarvan voor de verdere inrichting van uitvoering, prestatieafspraken met corporaties en het interbestuurlijk toezicht.

Daarbij merken wij op dat voor de huidige overgangsfase nog geen uitgewerkt en eenduidig landelijk toezichtkader beschikbaar is, terwijl wel sprake is van een onverkorte taakstelling. Dit vergroot het spanningsveld tussen opdracht en uitvoerbaarheid in de praktijk.

Wij delen de ambitie om te komen tot een uitvoerbaar, beheersbaar en maatschappelijk verantwoord asiel- en migratiestelsel. Dit vraagt om consistentie tussen opgave, instrumentarium en toezicht. Vanuit onze rol in het interbestuurlijk toezicht geven wij deze uitvoeringssignalen nadrukkelijk mee en gaan wij hierover graag op korte termijn met u in gesprek, met het ook op tijdige en heldere afspraken voor de overgangsfase. Ik zie uw reactie met grote belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

De Commissaris van de Koning in de provincie Flevoland,

5.1.2.e

5.1.2.e

A.J. Gerritsen

Afschrift:

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Eerste Kamer der Staten-Generaal Commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad (I&A/JBZ)